

Іван ФРАНКО,

*український письменник, поет,
публіцист, перекладач, вчений,
громадський і політичний діяч.*

*Цитата наводиться за статтю О. Вишневського
«Школа і громада: посилення ролі громадськості в
управлінні шкільною освітою як домінуюча складова
процесу роздержавлення школи», яку опубліковано
на порталі «Освітня політика» 01.06.2015 р.*

Про шкідливість авторитарного нагляду над учителем

«...Доброго вчителя, – казав він, – треба також поставити в такі умови, щоби він міг щось добре зробити. Якщо його буде десять різних властей і невластей надzorувати: і вїйт, і священник, і члени ради шкільної місцевої, інспектор, і рада шкільна окружна, і дідич, і орендар, і жандарм..., то хоч би він був найспосібніший і найщиріший, то до ладу не дійде... І для того говорячи о тім, що треба нашим школам, я би на перше місце поставив таке жадання: щоб над учителем було менше старшин. Громада повинна презентувати вчителя; для заряду (управління – О.В.) маєтком шкільним і дозору над ним має бути місцевий комітет шкільний, а для дозору над наукою – інспектор окружний; сего зовсім досить... Се дало б учителеві певну незалежність, без котрої його робота дуже часто буває тільки тяжкою панщиною.»

(«Наші народні школи і їх потреби. Реферат на вічу снятинським», 1892 р.).
